

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg skal nok lade være med at kalde ministeren herop igen. Jeg tror også, ministeren vil synes, det er positivt, at Fremskridtspartiet stemmer for det dagsordensforslag, der, som det blev sagt, var udfærdiget af SF, og som de øvrige partier i regeringen støtter. Det er klart, at Fremskridtspartiet ikke kan gå imod det, der står i det dagsordensforslag, og måske modsat andre partier må vi også drage konsekvensen af det, vi siger her fra talerstolen.

Formanden:

Der foregår en forhandling, der angår hele Folketinget og ikke bare ministeren og den ordfører, der har ordet for tiden. Værsgo!

Jan Kørpe Christensen (FP):

Vi fik at vide, at et flertal i 1988, hvor jeg ikke selv var medlem af Tinget, vedtog et dagsordensforslag fra Fremskridtspartiet, der gik ud på at afvikle ventelisterne på sygehusene.

Det er fantastisk, at der nu er gået 6 år og det stadig væk er således, at vi ikke bare har ventelister, men at de faktisk er længere end nogen sinde. Jeg synes, at det må give stof til eftertanke, og at der må være en konsekvens af de dagsordener, Folketinget vedtager. Desværre har der ikke vist sig at være det hidtil, men jeg håber, at det kommer efter den debat, vi har haft i dag, og efter de forhandlinger, der endnu en gang skal være med Amdsrådsforeningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 42 af Lone Møller (S), Birgitte Husmark (SF), Peter Duetoft (CD), Dorit Myltoft (RV) og Inger Stilling Pedersen (KRF) (se foran) vedtoges enstemmigt med 105 stemmer.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 41 af Karen Højte Jensen (KF), Jørgen Winther (V) og Jan Kørpe Christensen (FP) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om fordeling af arbejde og fritid. (Skraldemandsmodellen). Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl. (Fremsat 22/2 94).

Formanden:

Jeg er nødt til at bede om, at der bliver mere ro i salen, så presse, tilhørere og ordførere kan høre, hvad der bliver sagt.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det forekommer mig, at SF med dette forslag prøver at genoplive debatten om skraldemandsordningen, og det er SF naturligvis velkommen til.

Regeringen ønsker at deltage i dialoger og diskussioner, som fremmer solidariske aftaler om en bedre fordeling af arbejde og fritid, og det er også derfor, vi er så glade for, at orlovsreformen faktisk ser ud, som om befolkningen har taget orlovsmulighederne til sig meget stærkere, end vi egentlig havde forventninger om. Vi betragter den orlovsreform, som trådte i kraft for godt 2 måneder siden, som en ubetinget succes, fordi både beskæftigede og ledige bruger den, og fordi der med orlovsordningerne klart viser sig et mønster, som betyder, at ledige kommer ind i arbejdspladser, når beskæftigede går ud, altså netop det, der er filosofien i orlovsreformerne: en bedre fordeling af arbejdet og af fritiden.

Det er mit indtryk, at mange faggrupper er i gang med at finde ud af, hvilke modeller der lige præcis passer til dem, og det synes jeg også er godt, for når orlovsreformen har så fleksible rammer, som tilfældet faktisk er, betyder det også, at skraldemænd kan få deres ordning, postbude deres, politibetjente deres, HT-chauffører deres, ja, stort set kan alle faggrupper få deres ordning.

Som bekendt er der forskellige ydelsesniveauer i regeringens orlovsreform: 100 pct., når det drejer sig om uddannelsesorlov og uddannelsesrotation, og 80 pct., når det drejer sig

[Arbejdsministeren]

om forældreorlov og sabbatorlov, som jo er den eneste orlov, som klart betyder, at der skal ske en genbesættelse.

Det er også det, der er filosofien i SF's forslag, sådan som jeg tror jeg skal forstå det, for det fremgår faktisk ikke særlig tydeligt af teksten i forslaget, men i bemærkningerne kan man godt se, at der er tænkt på en eller anden form for genbesættelse. Det kan være, at fru Lilli Gyldenkilde kan klargøre det.

Det er jo kendt, at forskellen mellem regeringens holdning og det, skraldemændene gerne vil have – og nu har det indskrænket sig til skraldemændene i Århus, vil jeg for en ordens skyld sige – er, at ydelsesniveauet er forskelligt. Vi lægger op til 80 pct. i sabbatorloven, og skraldemændene vil gerne have 100 pct., og i forslaget fra SF står også, at der skal være 100 pct.s compensation, og at det skal forankres i arbejdsløshedsforsikringsloven.

Dette par indledende bemærkninger kan forslagsstillerne måske tænke ikke har ret meget med SF's forslag at gøre, men det har det alligevel på den måde, at tankegangen bag SF's forslag er den samme som tankegangen bag det, regeringen har vedtaget, og som nu blomstrer i fuldt flor.

Jeg har tidligere på dagen givet tallet for, hvor mange der har fået bevilget orlov, og det er 30.644, der ifølge de sidste opgørelser har fået bevilget orlov; i øjeblikket er der rent faktisk 28.000, der har orlov.

Vi afviser SF's forslag, dels fordi vi synes, det er lidt overflødigt, når der er en så fleksibel ramme, som tilfældet er, dels fordi der faktisk er nogle ting i det, som vi sådan umiddelbart kan have svært ved at se kan lade sig gøre bare rimeligt hensigtsmæssigt.

Ifølge punkt 2 i forslaget kan arbejdsfordelingsordninger ikke etableres for faggrupper, der har eller skønnes at have en arbejdsløshed på 3 pct. og derunder. Nu er det jo sådan, at arbejdsløshedstal kommer med nogen forsinkelse, og det er derfor meget svært at se, hvordan ordninger så kan aftales, for ledighedstallene forskyder sig tit.

Det forekommer også regeringen, at tankegangen i SF's forslag meget ligner arbejdsfordelingsordninger, bare med den forskel, at der ikke er nogen tidsbegrænsning, og det tror vi faktisk er lidt farligt. Vi har i dag arbejdsfordelingsordninger med en tidsbegrænsning og

med en meget klar beslutningskompetence, så man kan altså ikke sådan uden videre få aftalt en arbejdsfordelingsordning.

Med disse bemærkninger vil jeg godt afvise SF's forslag og henvise til, at vi som sagt har en meget bred og fleksibel ramme for alle de faggrupper, som måtte have lyst til at gå i gang med en diskussion med deres arbejdsgiver om en bedre fordeling af arbejdet. Der kan være situationer, hvor det er et spørgsmål om, at man vil sikre nogle af sine kolleger længere tid i beskæftigelse, altså undgå fyringer, og der kan være det sigte, at man gerne vil have nogle ledige ind, men også i så fald er der i virkeligheden allerede nu forholdsvis mange modeller at kunne beslutte sig for.

Regeringen afviser SF's forslag, sådan som det nu foreligger for Folketinget.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg synes, at det er nødvendigt med det samme at sige, at i punktet om genbesættelse, som ministeren sagde det var lidt svært umiddelbart at forstå ud af forslaget, har vi ikke nævnt kravet med rene ord, fordi dette er en frivillig ordning, hvor arbejdsgiver og arbejdstager skal være enige, men det er klart, at der er et genbesættelseskrav i det; det skal der simpelt hen være.

Så for at debatten ikke skal køre videre, så andre ordførere forledes til at tro, at det ikke er med, skal jeg sige: Der er krav om fuld genbesættelse i forslaget.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg synes, det var en nyttig præcisering af fru Lilli Gyldenkilde, for det er klart, at det er en mangel, når man vurderer ikke mindst de økonomiske konsekvenser af forslaget, hvis der ikke er sådan et krav. Men jeg synes også, at det er på sin plads med en yderligere præcisering, for forslaget rummer jo det hul, at arbejdsmarkedsrådene kan dispensere fra stort set hvad som helst. Kan arbejdsmarkedsrådene dispensere fra et sådant genbesættelseskrav, eller kan de ikke?

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu må jeg lige sige, at arbejdsmarkedsråde-

[LIII Gyldenkilde]

ne som sådanne ikke er nogen SF-idé. De eksisterer, de tager sig nogle ting på, og vi kender dem stort set kun i forbindelse med, hvordan a-kasserne skal køre, osv.

Når vi har skrevet det på den måde, vi har, er det, fordi vi tænkte, at der måtte være så stor tiltro til arbejdsmarkedsrådene især hos dem, der har etableret dem, at vi nok skulle finde ud af, hvordan dette skal køres. Jeg forestiller mig overhovedet ikke, at det vil blive en gængs praksis, at man ikke forlanger genbesættelse.

Hele dette forslag handler om, at man nu kan fordele fritid og arbejde mellem de arbejdsløse og de arbejdende, så det er ikke hensigten, at der skal laves et hul i lovgivningen, som jeg tror engang bliver vedtaget, næsten uanset hvad ministeren siger i dag.

Formanden:

Så er de opklarende korte bemærkninger tid forbi i denne omgang. Hr. Ole Vagn Christensen i ordførerrækken.

Ole Vagn Christensen (S):

SF skal ikke have utak for fremsættelsen af et beslutningsforslag, som fortsætter en vigtig debat om fordeling af arbejde og fritid, men SF får heller ikke Socialdemokratiets opbakning til forslaget konkrete indhold.

Vi mener, at forslaget er for statisk og for regelstyret, og SF's procentvise begrænsning af arbejdsfordelingsordningen tangerer at være diskriminerende over for visse faggrupper og vil medføre en unødvendigt øget administration. Beslutningsforslaget tager ikke alene udgangspunkt i skraldemandsmodellen, men fokuserer entydigt på denne ene af mange andre nye modeller. I Socialdemokratiet er vi glade for de århusianske skraldemænds principielle idé om solidariske at dele arbejdet mellem dem, som har arbejde, og dem, som er uden arbejde, og jobdeling er jo netop også en af intentionerne med orlovsordningerne. Debatten i medierne om skraldemandsmodellen fortæller os, at der er en stigende vilje i befolkningen til lige- ligt at dele arbejde og fritid, og debatten har også ført til, at andre faggrupper er fremkommet med nye forslag til orlovsmønstre, som alle bygger på jobdelingsprincippet.

Der kan ikke være tvivl om, at en bedre og mere ligelig fordeling af det eksisterende arbejde kan bruges til at nedbringe arbejdsløshe-

den, men vi må sikre os, at der i fremtidens ordninger er aftaler, som kan sikre mod overarbejde, dobbeltjob og sort arbejde. I dag er det ikke sikret, da orlovsordninger i jobrotation med ledige bortset fra uddannelsesorloven kun kan behandles efter sabbatprincipperne med lønerstatninger svarende til 80 pct. af arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Vi må også i fremtiden sikre os, at de kollektive ordninger om aktive rotationsmodeller ikke bliver dyrere for samfundet, end de passive dagpengeudbetalinger er i dag, da vi ellers vil blive angrebet af VKZ-partierne for økonomisk uansvarlighed. Vi må også i fremtidens ordninger sikre os, at de langtidstruede får mulighed for at få en tilknytning til arbejdsmarkedet. De af regeringen nu søsatte individuelle orlovsmodeller er en succes, som bl.a. fortæller os, at der i befolkningen er en stærk interesse i at mikse arbejde, fritid og uddannelse. Forældreorloven er den største succes, og det skyldes bl.a., at forældre er sikret tilbagevenden til arbejdsmarkedet efter endt orlov. Jobdelingsprincippet i orlovsordningerne medvirker også til, at der bliver et forøget privatforbrug, fordi de nye grupper kommer til ny velstand, men det er samfundsøkonomisk vigtigt, at ordningernes fremtidige finansieringsgrundlag også diskuteres med arbejdsmarkedets parter for at afhjælpe belastningsgraden for solidaritetspersoner, som indgår i rotationsordninger med de arbejdsløse.

Socialdemokratiet mener, at orlovsordningerne er kommet for at blive, men at ordningernes indhold og form må analyseres med henblik på den lovrevision, som vi ved kommer, og den erfaring, vi får fra de nuværende midlertidige orlovsordninger, skal og må bane vejen for, at der også er plads til nye forsøgsordninger; de kommende, reviderede orlovsordninger skal ligesom de nuværende ordninger danne rammen om en fornuftig jobdeling, fritid og et livslangt uddannelsesforløb.

Per Stig Møller (KF):

Det er umiddelbart sympatisk, at nogle beskæftigede vil udvise solidaritet med de ubeskæftigede. Denne solidaritet mellem dem, der er på arbejde, og dem, der ikke har arbejde, lå også i den arbejdsmarkedsreform, som KVR-regeringen i 1989 lagde frem, men som vi ikke kunne finde flertal for. Hvor man lokalt kan træffe aftaler og indgå ordninger, skal Folketinget blande sig udenom, og det sker også.

[Per Stig Møller]

Umiddelbart kunne man derfor opfatte SF's forslag som en håndsrækning, der er udarbejdet over skraldemandsmodellen, men der er nogle ganske alvorlige modhager. Den fjerde uge, står der i forslaget, skal den skraldemand, som er gået på orlov, stå til rådighed for vikarjob, og det er næppe, hvad skraldemændene havde tænkt sig med deres model. Dertil kommer – for loven skal gerne være i overensstemmelse med lovgrundlaget – at der i orlovsordningen står, at der skal en ledig ind i forbindelse med sabbatten. Men er den skraldemand, som er indgået i ordningen, så reelt ledig, når han har en aftale om, at han vender tilbage? Man kan altså ikke både være rede til et vikarjob og så også have en aftale om at gå ind igen, for så er det den samme ledige, der går frem og tilbage hele tiden, og det er ikke i overensstemmelse med genbesættelseskravet i orlovsloven.

Der er faktisk i de gældende orlovsordninger mulighed for at aftale sig til en skraldemandslignende model ved f.eks. at gå på uddannelse, og jeg kan da nævne et eksempel fra mit gamle område, hvor man kan sige, at en videreuddannelse vil give nye jobmuligheder for de skraldemænd, som ikke har arbejde i dag:

Der vil i alle Danmarks kommuner skulle gøres en meget stor indsats inden for genanvendelsesområdet, og det vil sige indsamlingsområdet. Det er i den genanvendelsesplan, som KV-regeringen fik vedtaget, stipuleret, at der vil ligge 30.000 job i resten af årtiet, hvis man gennemfører planen, og det er da mit indtryk, at regeringen er indstillet herpå. Det er altså job, som netop renovationsarbejderne vil kunne videreuddanne og omskole sig til, dvs. at der altså er en række job, som det vil være klogt at man sikrer sig en uddannelse til i stedet for at gå ind i arbejdsfordelingsområdet, således at vi har mennesker til disse 30.000 job.

En anden modhage er, at ordningen reelt opskriver timelønningerne for de implicerede med 20-25 pct. Jeg skal herom citere overvismand Arne Larsen, der i Finans og Samfund fra den 3. marts 1994 skriver:

»En anden side af skraldemandsordningen er, at den reelt er en lønstigning på 20-25 pct. i timen. Hvis det begynder at få afsmittende effekt, skal vi nok få skabt arbejdsløshed i stedet for at fjerne den, og det er jo ikke ligefrem formålet.«

Yderligere finder han, at ordningen er et arbejdsmarkedspolitisk instrument, og han bruger ordene »enormt farligt«. »Ved at binde sig«, skriver han, »til at betale sig fra arbejdsløsheden vil staten påføre sig selv et permanent underskud. Det skal så på længere sigt nødvendigvis finansieres gennem opkrævning af nye skatter.«

Min opfattelse er altså, at der er muligheder i det eksisterende system, som kan udnyttes, og ud fra genanvendelsesplanen er der endda behov for, at de udnyttes, men at man ved at følge SF's model bevæger sig ud på en meget farlig samfundsøkonomisk kurs, sådan som overvismanden har nævnt det.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu er det ikke sådan, at jeg ikke har hørt alle argumenterne før, men der er en ting, der undrer mig, og som jeg vil bede hr. Per Stig Møller overveje og eventuelt svare på om ikke nu så senere. I dag har vi de kendte arbejdsfordelingsordninger, men de er til gavn for arbejds giverne. Arbejdsgiverne kan for en kortere tid sende folk hjem på dagpenge, hvis ikke de har arbejde nok til dem, og de kan få dem igen, når den kortere tid er gået.

Dette forslag er udarbejdet – om jeg så må sige – til det, der forestår, nemlig en tid med stor arbejdsløshed. Hvis man kan blive enig på virksomheden, kan lønmodtagerne, da vi alligevel har så stor arbejdsløshed, bede om, at man hjælper ledige ind i en kort periode, hvor de andre er villige til at udgå og dermed få mindre i løn. Uanset hvor mange økonomer der udregner det modsatte, får de altså mindre i løn, end hvis de blev på deres arbejdsplads, selv om vi jo samtidig skal udbetale 100 pct. i dagpenge til dem, der nu er berettigede til 100 pct. i dagpenge, og det er folk inden for disse områder.

Der er ikke en krone ekstra i det her – tværtimod! Hvis man lader folk gå i fred og ro og slide sig selv op og komme ud i en økonomisk deroute, fordi de går arbejdsløse år ud og år ind, er der økonomi i det, men det er en økonomisk deroute for de arbejdsløse.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har også lyst til at komme med en enkelt

[Ole Vagn Christensen]

kommentar til hr. Per Stig Møller om hans falden på – jeg havde nær sagt et slemt ord – enden for økonomer. Jeg har ikke i min tid oplevet, at en eneste økonom nogen sinde har turdet tage et ansvar uden at have både livrem og seler på, og jeg har ikke oplevet en eneste økonom, der har kastet sig ud i at være med til at oprette virksomheder og selv løbe en risiko. Derfor mener jeg, at vi trænger til at få denne debat ned på et helt andet niveau, for jeg har den klare opfattelse, at det er lige så dyrt at have et arbejdsløshedssamfund, som det er at have et samfund, hvor vi hjælper hinanden til at komme af med ledigheden.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jeg må have sovet i timen, for jeg fik indtryk af, at Socialdemokratiet gik imod SF's forslag. Jeg forstår nu på Socialdemokratiets ordfører, at Socialdemokratiet faktisk kæmper varmt for SF's forslag, og så må der jo have været en mærkelig uoverensstemmelse mellem den første tale og den anden – ministeren ryster på hovedet, men ministeren kunne måske have hørt efter begge taler.

Hr. Ole Vagn Christensen vil ikke falde på enden for økonomer, og det vil jeg heller ikke, men enhver kan da regne ud, at det er en forhøjelse af timelønnen på 20-25 pct., og enhver kan da også forestille sig den afsmittende effekt ved det. Jeg synes da, det er meget morsomt, at det regeringsbærende parti i den grad blæser på økonomer, og det skal jeg da huske, næste gang Socialdemokratiet anvender Arbejderbevægelsens Erhvervsråds tal som den eneste sandhed. Så må man altså sige, at de jo overhovedet ikke stoler på noget som helst.

Folketinget skal naturligvis også lytte til økonomerne og så i øvrigt træffe sine beslutninger, men jeg har lov til at være enig med overvismanden i, at tiden ikke er til sådan en forhøjelse af timelønnen. Jeg regnede med, at hr. Ole Vagn Christensen i økonomisk henseende havde mere respekt for overvismanden end for min ringhed, så derfor tillod jeg mig at nævne ham.

Til fru Lilli Gyldenkilde skal jeg sige, at vi naturligvis går ind for, at aftaler kan indgås. De skal bare indgås lokalt, og det behøver jo ikke altid være sådan, at man indgår aftaler og sender regningen videre til det offentlige. Det

er rigtigt, at den regning i kraft af genbesættelsen altså ikke bliver relevant i denne forbindelse. Men der kommer et næste problem, nemlig den reelle forhøjelse af timelønnen, som jeg nævnte før.

Endelig er der jo altså også det ved det, at den ordning, som SF gerne vil have, jo er mulig – og her er jeg enig med arbejdsministeren – i forbindelse med uddannelsesorloven, og jeg gjorde endda, hvad jeg kunne, for i min ordførtale at gøre opmærksom på, at vi har brug for videreuddannelse inden for området, hvis vi skal få vores genanvendelsesplan til at fungere. Og dér er altså 30.000 arbejdspladser.

Endelig skal jeg sige, at jeg er glad for genbesættelsen og glad for De Radikales bemærkninger om, at det er nødvendigt med genbesættelse. Det håber jeg De Radikale vil huske i den almindelige orlovspolitik.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Nu kan hr. Per Stig Møller jo vende tingene, som han vil, men jeg gav helt klart udtryk for vores holdning til SF's forslag, og jeg gav også nogle begrundelser for den. Når jeg beskæftigede mig med økonomerne, er det, fordi jeg også har læst de udtalelser, og de bygger jo på langt mere i den almindelige debat. Det, som det er svært for mennesker at forstå, er, at dette at udbetale de fulde dagpenge til en ledig lige pludselig skulle være en større belastning, end at man fordelte disse penge mellem dem, der også var beskæftiget. Jeg har lidt svært ved at se, at det skulle kunne give et økonomisk større negativt resultat.

Helge Sander (V):

Debatten er jo ikke blevet mindre interessant ved, at man har hørt hr. Ole Vagn Christensen to gange gå imod sin egen minister. Men det ændrer ikke det forhold, at vi taler om et emne, hvor opfattelsen er forskellig ude omkring, for umiddelbart ser skraldemandsmodellen jo meget tiltalende ud – nu i en SF-variant – og det kunne jo godt, hvis man tager det meget bogstaveligt, se ud, som om det kunne være løsningen i en situation, hvor vi står med så mange ledige, som vi rent faktisk gør.

Men jeg bliver nødt til at sige, som det jo altså er sagt af de fleste fra talerstolen i denne debat, at vi trods SF's justeringer ikke kan kø-

[Helge Sander]

be modellen. Vi føler os ikke overbevist om, at den står distancen. Det er skattefinansieret ferie, der yderligere vil sløre arbejdsløshedstallene.

Det er selvfølgelig rigtigt, hvad fru Lilli Gyldekilde siger, nemlig at vi har så utrolig mange ledige, og at dette her vil kunne afhjælpe problemet. Det kan det nok, men det stiller i hvert fald mindst tre spørgsmål, som jeg ikke kan se et kvalificeret svar på.

Det første er: Hvad med de mennesker, som i forvejen er på nedsat tid? Skal de stilles dårligere? Det synes vi ikke er rimeligt. Der er en række mennesker, som allerede i forvejen af egen fri vilje arbejder anderledes.

Dernæst tror vi ikke rigtig på, at det er en model, der er let at komme af med igen. Vi er med andre ord overbeviste om, at det bliver en permanent ordning. Erfaringer med tidligere forsøgsmodeller viser, at ordninger af denne karakter som oftest bliver permanente. Det er jo en fordel for nogle i befolkningen, og det er politisk, som vi har set i tidligere situationer, meget vanskeligt at fratage dem en sådan fordel.

Endelig er der det finansielle, hvor jeg meget gerne vil tilslutte mig det, som hr. Per Stig Møller citerede, nemlig fra overvismanden, for at det rent faktisk forholder sig sådan, er indis-kutabelt.

Man skal selvfølgelig være klar over, at det er noget andet, hvis man bruger den filosofi, at mængden af arbejde og arbejdsløse altid er den samme. Men det er jo en forkert filosofi. Og derfor går vi direkte ind i det store problem, vi allerede kender på arbejdsmarkedet, og som vi vil ende i med denne model, nemlig hele flaskehalsproblematikken. Det kan ikke undgås, og jeg vil endda sige, at den ikke bliver mindre med de justeringer, som SF har lavet med det forslag, vi har til behandling her i dag.

Alene det, man har med som punkt 2, hvor man taler om en 3-procents-grænse, hvor der ikke kan blive tale om, at man kan gå ind under ordningen, er i hvert fald én af de ting, som vi har fået en del henvendelser om; bl.a. har vi fået en henvendelse fra en af vores trofaste Venstrefolk, Martin Kyed, som siger, at det simpelt hen er ganske uladsiggørligt. 3 pct. er så langt nede, at det i virkeligheden vil betyde, at vi for længst har passeret de mange områder, hvor der vil være flaskehalsproblemer langt tidligere.

Vi så det for 5-6 år siden. Da skulle vi jo ikke ret langt ned, før vi havde flaskehalsproblemer. Vi oplever det sågar i dag både i den offentlige sektor og i den private sektor inden for metal og møbler. Derfor er 3 pct. en alt for lav grænse, hvis SF's forslag skal fungere efter hensigten.

Uanset om man lide disse orlovsordninger eller ej, synes jeg i hvert fald, der er et vigtigt princip i de gældende regler, nemlig at der trods alt skal betales en pris. Går man på sabbat, må man ned på 80 pct., er man på uddannelse, skal man dygtiggøre sig, osv.

Det er ikke tilfældet her, og derfor kan vi som sagt selv ikke med SF's modererede ordning acceptere en fordeling af arbejde og fritid, som det er skitseret, hverken i den rene skraldemandsmodel eller i SF's forslag nr. B 74.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Når jeg føler mig foranlediget til at tage en kort bemærkning, er det af hensyn til referatet i Folketingstidende. Jeg har ikke på noget tidspunkt undsagt arbejdsministeren, som hr. Helge Sander fremførte det her, eller nogen anden minister. Det, jeg har talt om, er, at de økonomiske sammenhænge i det større perspektiv kan ses på forskellige måder. Det har intet at gøre med, at vi kan bruge de ordninger, som vi har i øjeblikket, og som er dem, det handler om. Det understregede jeg også i mit indlæg. Nej, det var den økonomiske diskussion, og i den forbindelse vil jeg tillade mig at sætte et stort spørgsmålstegn ved alle de økonomer, som udtaler sig om, hvad der er dyrt, og hvad der er billigt, for det har en hel række konsekvenser.

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne begynde med at sige ministeren tak for den grundige gennemgang af alle de orlovsordninger og øvrige ordninger, der i dag eksisterer, for hvor nødig jeg end ville sige noget så positivt om arbejdsministerens mange ordninger, må man dog sige, at der er rigeligt i forvejen, og netop ud fra alle disse betragtninger er der ingen tvivl om, at Fremskridtspartiet siger: Den duer ikke! Det, vi skal have i gang, er flere job. Vi skal have nedsat personbeskattningen og dermed omkostningerne, således at der bliver skabt incitament til flere job.

[Annette Just]

Fremskridtspartiet er jo ikke de eneste, der har fundet på dette med, at det ikke er orlovsordninger, men flere job, der skal til. Det er faktisk også den besked, som G 7-mødet gav forleden dag, idet de sagde, at orlovsordningerne ikke er vejen frem, men at det, vi skal have i gang, er et øget antal job på alle planer og i alle lande.

Derfor er jeg ked af at måtte sige, at Fremskridtspartiets indstilling til skraldemandsmodellen her er, at den har det bedst i skralde-spanden.

Jørgen Estrup (RV):

Den debat, vi har i dag om den såkaldte skraldemandsmodel, er jo kun et led i en større rad af forslag og forsøg på at smidiggøre arbejdsmarkedet, give flere muligheder for, at ledige kan komme i beskæftigelse, og at vi i vanskelige beskæftigelsestider trods alt får givet alle eller så mange som muligt en chance for at være på arbejdsmarkedet og undgå de skadevirkninger, der er af langvarig arbejdsløshed.

I den debat har det været godt at have den åbning, som også den såkaldte skraldemandsmodel har givet, men jeg synes, man skal være opmærksom på, at det ikke er en ny debat. Det er noget, som blev startet i forbindelse med orlovsordningerne, men som jo allerede eksisterede længe før, og noget, som vi nu afprøver i et forsøg, hvor vi jo nogle gange bevæger os på grænsen af, hvad det såkaldte dagpengeforsikringssystem kan bære. Det er en del af grunden til, at vi indimellem også må være ganske restriktive med, hvor langt vi går. Det kan ikke nytte noget, at vi laver ordninger, som hiver tæppet væk under det forsikringssystem, vi har, hverken med hensyn til de regler, der gælder for forsikringssystemet, eller med hensyn til økonomien i det.

Det er baggrunden for det, jeg vil sige, for jeg synes, der har været en proportionsforvrængning i et vist omfang, fordi det tilsyneladende er blevet så vigtigt, om det er 80 pct. eller det er 100 pct. Det er ikke det, debatten om orlovsordninger og arbejdsfordelinger og andre ting i sidste ende hænger på; det er et langt vigtigere princip, vi her har med at gøre. Men selvfølgelig er det for de enkelte vigtigt, om det nu er den ene eller den anden procent, man ender på. Det tror jeg at vi alle sammen forstår.

Fra radikal side må vi sige, at vi ikke kan støtte SF's forslag. Vi synes, det er godt, at det bliver taget op – det bidrager yderligere til den debat, vi er i gang med – men som det allerede fremgik af en kort ordveksling tidligere i debatten, er der altså nogle huller i SF's forslag. Fru Lilli Gyldenkilde har fyldt et af dem ud, nemlig det, der vedrører genbesættelsen, og det synes jeg var udmærket, men der er andre.

Det er oplagt, at når man sætter en nedre grænse på 3 pct., men samtidig specificerer, at det drejer sig om 3 pct.s arbejdsløshed i det pågældende område, har man gjort det temmelig uklart, hvad det egentlig er, der er kravet i forbindelse med, om man kan sætte en såkaldt skraldemandsmodel i gang eller ej. For det er jo ikke i området, at 3 pct. er interessant, det er typisk inden for det pågældende fag eller erhverv. Hvad nu, når arbejdsløsheden varierer fra fag til fag? Så er det jo ikke specielt væsentligt, hvad procenten er for området – hvordan man i øvrigt så kan opføre det for området som helhed – men det pågældende fag og arbejdsløsheden inden for det, der er det væsentligste problem i relation til at sætte sådan en model i gang. Det er et af de problemer, jeg synes må ind i billedet.

Et andet problem er spørgsmålet om tidsbegrænsningen af sådanne ordninger. For logikken i det eksisterende system er jo, at hvis man vil have 100 pct. dagpenge, skal man stå til rådighed, og desforuden skal der være tale om en tidsbegrænsning, hvis det er en arbejdsfordelingsordning, og der skal logisk være tale om en genbeskæftigelse og en genbesættelse, i det øjeblik vi skal have det ind i en orlovsforbindelse, hvis man vil have 100 pct., ellers falder samfundsøkonomien sammen.

Ingen af de spørgsmål er der taget stilling til. Vi mangler også stadig væk at få taget stilling til spørgsmålet om tidsbegrænsningen. For ellers kommer vi i den situation, at vi ikke så at sige kan opfylde kravet om, at hvis de ledige faktisk skal stå til rådighed, er der også tale om, at de opfylder den betingelse, som samfundet og lovgivningen stiller til dem. Jeg synes, at man her bevæger sig ud over kanten af det system, vi har bygget op, og dermed er i faretruende nærhed af at undergrave det.

Derfor mener jeg, at vi skal tage den diskussion i udvalget om det forslag, der foreligger, men det kan ikke danne grundlag i sin nuvæ-

[Jørgen Estrup]

rende form. Og jeg tror, vi skal indstille os på, at det er de forsøgsordninger, vi har, vi skal afprøve.

Ole M. Nielsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan desværre ikke støtte SF's forslag. Der er meget god grund til at diskutere de problemer, som ligger bag det, og de ideer, der ligger i det, men det er, som det også tidligere er sagt her i debatten, ikke nogen ny diskussion.

Der er store principielle og store praktiske, administrative problemer i det. Der er f.eks. anfægtelsen af rådighedsbegrebet, der er håndteringen af ordningen, f.eks. med hensyn til de 3 pct. og med hensyn til tidsbegrænsningen. Jeg er altovervejende enig i ministerens udmærkede tale. Det væsentlige er, at vi ikke har brug for flere ordninger. Der er sat så mange gode ting i gang på arbejdsmarkedet i øjeblikket, at vi må se de konsekvenser, det giver.

Vi vil da gerne være med til at diskutere sagen under udvalgsbehandlingen, for vi synes, det er udmærket at diskutere de ordninger, vi har på arbejdsmarkedet, generelt, men den her foreslåede model kan vi desværre ikke bakke op.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal sige tak for den foreløbige behandling. Men før jeg går over til besvarelse af de enkelte ordføreres indlæg, vil jeg lige sige et par indledende ord.

Vi har fået en opgørelse af arbejdsløsheden i Arbejdsmarkedsudvalget for nylig. Den viser, at der i første kvartal af 1994 er 371.500 ledige i dette land. Arbejdsløshedskurven er altså knækket, men det er opad og ikke nedad. Prognosen siger så, at den vil falde sidst på året, og det håber jeg selvfølgelig bestemt kommer til at passe, men jeg tror ikke, den kommer til at falde så meget inden for en kortere fremtid, at vi ikke har brug for at få nogle arbejdsfordelingsordninger i de kommende 5-10 år – det bør der ikke herske tvivl om.

I SF er vi altså af den mening, at det er bedre, at de arbejdsløse kommer i arbejde i nogen tid frem for at gå ledige år ud og år ind med fare for at komme i en økonomisk deroute med alt, hvad der følger deraf.

Der er for nylig lavet undersøgelser, der peger på, at selvmordsprocenten blandt mænd

over 50, som er arbejdsløse, er katastrofalt høj. Og man må altså sætte disse ting ind i en større sammenhæng end blot den, om det nu er den ene eller den anden kasse, der kommer til at betale 10 pct. mere eller mindre. Det er der da også flere der har været inde på, og det skal jeg også følge lidt op.

Jeg synes, det var flot, at skraldemændene i Århus, som det nu er blevet nævnt af arbejdsministeren, vil rejse land og rige rundt for at tale for en ordning, der medfører, at man kan få nogle af de arbejdsløse kollegaer i arbejde.

Jeg har på baggrund af den kritik, der har været af skraldemændene i Århus, spurgt: Jamen hvor stor er arbejdsløsheden inden for det område i Århus, og hvor mange år vil det tage, før vi ikke har arbejdsløse på området? I den forbindelse kan jeg hilse og sige, at det kan jeg dokumentere, og de, der læser de papirer, der kommer i Arbejdsmarkedsudvalget, ved også godt, at der er en meget høj arbejdsløshedsprocent, og at det vil tage år, før der ikke er nok at tage af, hvis man får lavet nogle arbejdsfordelingsordninger.

Jeg synes, det er ærgerligt, at vi ikke kan komme videre med det, men jeg må se i øjnene, at det kan vi altså ikke i dag, for der er et stort flertal, som afviser, at vi kan gå videre med dette her.

Herefter vil jeg komme lidt ind på, hvad afvisningen har gået på, og i den forbindelse skal jeg lige gøre opmærksom på, at jeg jo ikke er så nem at slå ud, og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at inden der er gået et par år, har vi en ordning a la dette her. Det bliver vi nødt til, for folk vil ikke affinde sig med, at arbejdsløshedstallene ligger oppe i nærheden af 400.000, uden at der bliver gjort noget, og det er det, tallene peger i retning af at det meget vel kan blive, selv om der står det modsatte i de oversigter, vi får.

Tallet 371.500 her i januar kvartal var der i hvert fald ingen der havde regnet med, hverken økonomer eller vismænd, skal jeg lige hilse og sige til hr. Per Stig Møller. De havde alle sammen regnet med, at det ville falde, men det er gået den stik modsatte vej. Så kan man stole på de vismænd, lige så tosset man vil; det er nu rart nok at kontrollere dem en gang imellem.

Arbejdsministeren holdt nærmest en tale ud fra, at SF nu kommer med dette forslag, og at det da er sympatisk, at vi vil genoplive skralde-

[Lilli Gyldenkilde]

mandsforslaget. Dertil vil jeg sige, at skraldemandsforslaget aldrig har været dødt, så der er ikke tale om nogen genoplivning. Der er tale om, at vi ikke har bragt diskussionen herved i salen før nu undtagen i spørgsmål i udvalg og i spørgetid osv., men nu har vi bragt det med til en drøftelse, så vi kan arbejde videre med det under udvalgsarbejdet og få nogle tal frem, der viser, at der er brug for det her. Men der er altså overhovedet ikke tale om, at skraldemandsforslaget har været dødt.

Lad mig endvidere sige, at flere – i hvert fald regeringspartierne og arbejdsministeren – har været enige i den filosofi, der ligger bag orlovsordningerne; det kan man ikke afvise. Hr. Ole Vagn Christensen var endda så enig, at jeg en overgang troede, at han støttede forslaget. Det må jeg så erkende at han ikke gør, men han var i hvert fald meget venligt stemt over for det, og det kan jeg godt forstå, for det er der ualmindelig mange socialdemokrater der også er ude på arbejdspladserne, og jeg vil håbe, at den imødekommenhed, som trods alt kom fra hr. Ole Vagn Christensen, er andet og mere end blot at stryge folk med hårene uden for denne sal, og at det virkelig betyder, at man vil se alvorligt på dette her, for det er altså uforståeligt ud fra en logisk betragtning, at det er så meget værre at lade folk komme på en arbejdsfordeling, hvor de modtager deres dagpenge, som er af samme højde som lønnen for den, der er i arbejde og i stedet får løn. Det er simpelt hen uforståeligt, for der er ikke anden logik i det, end at staten skal spare på dem, der vil dele deres arbejde med andre, og at de derfor kun skal have 80 pct.

Jeg tror, det var hr. Jørgen Estrup, der sagde, at det ikke skal være en diskussion om 80 eller 100 pct., for det er ikke det, der er så vigtigt. Jo, det er lidt vigtigt, for folk kan ikke begribe, hvorfor finansministeren skal spare på dette punkt. Det kommer vi til at diskutere endnu mere, end vi gør i dag, for hensigten er jo, at man under de kommende overenskomstforhandlinger skal se, om man kan nå til enighed om at få bygget oven på disse ordninger under overenskomstforhandlingerne ude i det virkelige liv. Disse ordninger falder jo tilbage til nogle lavere satser, medmindre der bliver grebet ind herindefra, og jeg håber naturligvis, at vi kan få en sund og fornuftig drøftelse af, at det er noget, vi bør gøre. Vi bør ikke lave be-

sparelser på dette område; man bør give 100 pct.

Jeg synes også, at småbørnsorloven viser noget om, hvor bureaukratisk og tosset, vi bærer os ad, nemlig at vi herindefra siger, at de må få 80 pct., men gerne må få fyldt op af kommunerne. Resultatet var så, at mange kommuner sagde ja, og da det så kom til, at ordningen pludselig blev en succes, indså de, at det havde de slet ikke råd til, for de sparede jo ikke de penge på daginstitutionspladserne på grund af de lange ventelister på daginstitutionspladser.

I stedet for har man fået en ordning, som almindelige mennesker ikke kan forstå. Var man hurtig og meldte sig til meget hurtigt, kunne man få langt over 80 pct. Var man ikke så hurtig til at tilmelde sig, kunne man få de 80 pct. Det er virkeligheden i dag derude.

Jeg skal vende tilbage til den ordning en anden god gang, for jeg mener egentlig, at vores forslag meget gerne skulle være inspirator til de permanente ordninger, vi skal have lavet til afløsning af de forsøgsordninger, der kører i øjeblikket. Det var SF's hensigt at sige: Jamen når vi nu har tre forsøgsordninger kørende, kunne vi så ikke få lov til at køre en fjerde, og så, når den forsøgsperiode var forbi, se på, hvad der havde givet mest, hvad vi havde fået mest ud af? Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at der vil komme endnu flere, som vil dele deres arbejde med en arbejdsløs, hvis de kan få 100 pct. i dagpenge i stedet for 80 pct.

Hr. Per Stig Møller har jeg svaret lidt, og jeg vil forbigå Venstre og Fremskridtspartiet, for de har jo kendte synspunkter, som jeg ikke behøver at gå ret meget ind i.

Men jeg vil gerne sige følgende til hr. Jørgen Estrup: Der er to garantier i dette her for, at der er en tidsbegrænsning i det. Den ene er, at ordningerne kan opsiges med 14 dages varsel, hvis der er behov for, at den pågældende, der er inde i en sådan ordning, får anvist et andet arbejde.

Den anden er, at der ikke kan være flaskehalse – det var bl.a. hr. Helge Sander inde på – for hvis ikke der er nogen til at genbesætte jobbene, kan man ikke lave ordningen. Så der er seler og livrem og det hele i dette forslag.

Men det er jo heller ikke det, det handler om. Det handler om, at man ikke vil være med til det, og det er jo lidt ærgerligt, men jeg tror, der vil komme et krav udefra, sådan at vi bliver

[Lilli Gyldenkilde]

nødt til at lave noget i den retning. Det agter jeg at arbejde videre for, og det håber jeg også at der er andre der vil gøre.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det er ikke, fordi jeg skal forlænge debatten, men jeg synes, at det billede, som fru Lilli Gyldenkilde prøver at tegne – at disse solidariske arbejdsfordelingsordninger og arbejdsdelingsordninger ikke kan lade sig gøre – er forkert. Det er simpelt hen ikke rigtigt. Som jeg sagde indledningsvis, er der masser af faggrupper, der seriøst sætter sig sammen og taler om, hvordan de kan bruge de lovgivningsmæssige rammer, vi har; alt kan faktisk lade sig gøre inden for de rummelige og fleksible rammer, vi har.

Der er faktisk også noget, der tyder på, at folk forstår reglerne. Jeg sagde tidligere i debatten, at der var 30.644, der havde fået bevilget orlov. Det er de samlede orlovsordninger, der når frem til det tal. Alene inden for børnepasningsområdet er der tale om 24.031 forældre eller fædre og mødre – det er i første omgang flest mødre, er der meget der tyder på – som faktisk forstår, at de her har en mulighed for at være sammen med deres børn et halvt år, eller hvor lang tid de nu kan aftale det yderligere med deres arbejdsgiver. Der er altså ikke noget, der tyder på, at folk i al almindelighed har så svært ved at forstå disse regler, som SF tilsyneladende har.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal lige gøre opmærksom på, at det er korrekte tal, arbejdsministeren omtaler, og den, der var opmærksom og lyttede efter dem, kunne jo så også høre, hvor det er, man bruger orlovsordningerne. Jeg står med en oversigt her, som er den sidste, jeg har kunnet få fat i – ministeren har åbenbart én, der er lidt nyere, men det tror jeg nu ikke betyder så meget, for forholdsmæssigt tror jeg det er det samme – og her står der, at der totalt er 28.214 på orlov. Hvilken orlovsordning er de så på? Uddannelsesloven, hvor dagpengeprocenten er 100, er der 4.960 på, altså omtrent 5.000, medens der er godt 1.000 på sabbatordning.

Det, vi kan udlede af det, er jo, at de orlovsordninger, hvor procenten er høj, og hvor der ikke er krav om, hvad man skal gøre i den tid, man vil gå på orlov i, er de orlovsordninger,

der bruges, nemlig forældre- og børnepasningsorlov, mens uddannelses- og sabbatorloven endnu ikke bruges ret meget.

Det er på den baggrund, vi siger: Jamen hvis vi nu gav muligheder for lidt større fleksibilitet i disse ordninger og brugte dagpengene til det, er vi sikre på, at det, vi foreslår, ville blive en endnu større succes. Vi må se i øjnene, at der er reelle problemer på børnepasningsområdet, og det skal vi finde nogle varige løsninger på, når nu forsøgsperioden er overstået. Men jeg kan ikke forstå, at man vil gøre de to andre ordninger til en succes, når det faktisk kun er 6.000, der har benyttet sig af dem.

Det er derfor, vi siger, at hvis vi fik den retlighed, som ligger i en fordelingsordning for lønmodtagerne, ville vi få større succes ud af det, og det ligger i det her forslag, at i det øjeblik, hvor der opstod flaskehalse, kunne de siges op, og i løbet af 14 dage kunne folk stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Det er meget mere fleksibelt end det, vi tidligere har set, og jeg har det håb, at man ved nærlæsning og især ved udredning af det vil finde ud af, at der altså er tale om en bedre ordning her, så den kan bruges i det kommende arbejde, når vi skal lave nogle permanente ordninger. For arbejdsløsheden får vi jo ikke afskaffet inden for den korte fremtid, vi sådan normalt befatter os med herinde i Folketinget; det kan vi jo se.

Vi må bruge alle muligheder, for at folk ikke skal gå i stykker på arbejdsløsheden, og der er noget fuldstændig tosset i, at nogle mennesker skal slide sig halvt ihjel og andre mennesker ikke kan få lov til at arbejde. Det er paradoksalt, og det er ulogisk – og folk kan godt forstå det, men de kan ikke forstå indstillingen til det herinde.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg respekterer fru Lilli Gyldenkildes engagement i sagen, det er vanligt, og det tror jeg vi alle sammen værdsætter. Jeg synes også, det er nødvendigt, når man er kommet med et forslag, at man taler varmt for det; men jeg synes på den anden side, at det ville klæde fru Lilli Gyldenkilde at erkende, at der altså er nogle huller i det, der er lagt frem, og at det ikke er, hvad skal vi sige, den faste model, som vi andre sådan kan tage og sige: Sådan skal det gøres.

[Jørgen Estrup]

Vi har peget på nogle ting allerede, og fru Lilli Gyldenkilde har selv suppleret. Nu kunne jeg høre en ting til, som mine øjne i hvert fald ikke kunne finde i forslaget, om, at der var en midlertidighed, sådan at man kunne sige det hele op i løbet af 14 dage. Det er muligt, jeg ikke har læst godt nok på sagerne, men jeg kan ikke finde det i forslaget. Men det hjælper da på det med sådan nogle præciseringer.

Jeg synes også, hvis vi endelig skal have det slået helt fast, at hvis fru Lilli Gyldenkildes bemærkninger om, at dette kunne gå hen og blive et spareforslag, skulle have noget indhold, ja, så skulle det jo være sådan, at man i hver enkelt situation kunne garantere, at der var genbeskæftigelse mand til mand, og at vi aldrig kunne komme i en situation, hvor man kom til at udbetale dagpenge, uden at der var en ledig, der så kom i arbejde. Det har vi ikke hidtil kunnet klare i nogen af de ordninger, vi har skullet administrere, og derfor må fru Lilli Gyldenkilde altså undskylde mig, men jeg har ikke set det system fungere endnu, og derfor er der måske lidt skepsis over for, hvordan det her skal virke i praksis.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil gerne slå fast, som jeg også sagde i min ordførertale om SF's forslag, at forslaget er for statisk og for regelstyret, og SF's procentvise begrænsning af arbejdsfordelingsordningen – det med 3 pct.-ordningen, som man har beskrevet – gør simpelt hen, at det er diskriminerende over for visse faggrupper, og at det vil medføre en unødvendigt øget administration. Hvis man skal lave ordninger, så skal de hvile på et virkelig solidarisk grundlag.

Desuden sagde jeg noget om den lovrevision, vi står over for, men det er ikke ensbetydende med, at jeg dermed har sagt, at vi har sympati for det SF-forslag, der foreligger her. Det synes jeg heller ikke fru Lilli Gyldenkilde skal køre videre med. Det, som vi gav udtryk for at vi havde sympati for, var de andre ting – det var spørgsmålet om arbejdsfordelingen, som skraldemændene har været med til at påpege, og i det hele taget alle de mange ordninger, der er trådt i kraft – og det er det, jeg mener vi kan få indarbejdet, når vi skal lave det egentlige lovgrundlag i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg vil lige sige til hr. Ole Vagn Christensen, at det jo ikke var mig, der gik op og spurgte, om hr. Ole Vagn Christensen ikke var i overensstemmelse med sin arbejdsminister, for jeg kunne godt høre, hvad der lå i ordene. Det var andre partier, der gik op og spurgte om det, fordi de åbenbart også er blevet forvirret af, hvad hr. Ole Vagn Christensen sagde, for hr. Ole Vagn Christensen var jo meget enig i intentionerne. Der var en imødekommenhed i det, ingen tvivl om det, og det vil vi kunne slå op. Jeg er sikker på, at der endda har siddet nogle, som har troet, at hr. Ole Vagn Christensen støttede forslaget. Det ved jeg godt han ikke gjorde; men lad nu det ligge.

Det, det for mig er vigtigt at få sagt nu, er til hr. Jørgen Estrup. Det er jo sådan, at når man laver et beslutningsforslag, så skal der på baggrund af det udarbejdes et lovforslag, og dér er det gængs praksis her i Folketinget, at det som oftest, hvis der kan nås enighed om hovedpunkterne i et forslag, er ministeren, der udarbejder lovforslaget. Og det siger da sig selv, at hvis man insisterer på, at der er nogle huller, så må vi have lukket de huller, for vi er ikke interesseret i, at der er huller.

Der er et genbesættelseskrav i det her, for det vil vi have; ingen skal overhovedet være i tvivl om dét. Hvis der er tvivl om, om man kan finde ud af, hvornår der er 3 pct. eller under 3 pct., så lad os kigge på, hvordan vi får klaret det, gerne. Vi er ikke interesseret i, at der er huller, men vi er interesseret i, at vi – med den store ledighed, vi har, og med de ordninger, vi har lavet indtil nu, og som jo heller ikke er perfekte – får lavet noget, der er bedre. Det er intentionen med dette forslag.

Og så er det altså også intentionen at give en lille smule håb til de mange uden for dette hus, som skal blive ved med at affinde sig med den store ledighed, så de i stedet for kunne se en chance for at komme i arbejde igennem arbejdsfordelingsordninger.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg er glad for, at fru Lilli Gyldenkilde har bekræftet her fra talerstolen, at den forståelse, der var fra min side, var for intentionerne i det

[Ole Vagn Christensen]

arbejde, der skal foregå i forbindelse med lovrevisionen, de nye ting, der dér skal arbejdes med, og det erfaringsgrundlag, der foreligger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 69:

Forslag til folketingsbeslutning om en naturgenopretningsplan og nedsættelse af et råd for Limfjorden.

Af Gade (SF) m.fl.
(Fremsat 10/2 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anden næstformand (Grove):

Landbrugsministeren har ordet.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

... og fiskeriministeren!

Forslagets centrale punkt er, at regeringen sammen med Limfjordsamterne og -kommunerne skal udarbejde en tids- og handlingsplan – som det hedder i denne her sprogbrug – for udnyttelse af fjordens muligheder for fiskeri, landbrug og rekreative formål under hensyn til områdets behov for beskyttelse af natur og miljø. Hovedsigtet er at genskabe den tidligere Limfjordskomite ved oprettelse af et Limfjordsråd bestående af repræsentanter for Miljø-, Landbrugs- og Fiskeriministerierne samt de berørte amter og kommuner.

Umiddelbart har jeg sympati for ideen bag forslaget. Jeg er helt enig i, at det er væsentligt at opnå samlede forbedringer for erhvervene, naturen og miljøet i Limfjordsområdet, da Limfjordsområdet indeholder væsentlige naturværdier og samtidig er et såkaldt socioøkonomisk svagt område. Jeg er også enig i, at det er nødvendigt med viden og samarbejde om opgaven, så erhvervene kan udøves med respekt for det omgivende miljø på et stabilt grundlag.

Der foregår imidlertid allerede et omfattende samarbejde mellem forskellige ministerier og styrelser og organisationer, Limfjordsamterne, -kommunerne for at løse opgaven, og jeg skal her gennemgå nogle af de vigtigste.

Regeringen har netop fået gennemført, at samtlige kommuner langs Limfjorden er udpeget som mål 5 B- og mål 2-områder med mulighed for støtte fra EF's social-, regional- og strukturfonde.

Landbrugsministeriet koordinerer samarbejdet med amterne, kommunerne, organisationerne og de berørte ministerier – Fiskeriministeriet, Industri- og Samordningsministeriet og Arbejdsministeriet – om planer for midlernes anvendelse i mål 5 B-områderne, herunder til fiskeri og landbrug. Tilsvarende samarbejde foregår for mål 2-områderne.

I Limfjordsområdet medvirker Industri- og Samordningsministeriet med regionalfondsmidler til en række projekter i hele Limfjordsregionen i samarbejde med amter og kommuner, bl.a. »Projektetværk Limfjorden«, »Limfjorden – den blå turistvej« og en række andre tværgående turistmæssige og rekreative projekter.

Det fremsatte forslag til kystlov vil styrke kystbeskyttelsen generelt også i Limfjorden, idet der skal være en særlig begrundelse for at etablere rekreative anlæg ved kysten. Det bliver Limfjordsamterne og -kommunerne, der får ansvaret for dette.

Der er allerede etableret et, synes jeg, udmærket samarbejde mellem Limfjordsamterne, Miljøministeriet og Fiskeriministeriet om fiskerispørgsmål. Samarbejdet har resulteret i udarbejdelse af en statusreddegørelse om fiskeriforholdene i fjorden.

Det er nu besluttet at videreføre samarbejdet, bl.a. ved igangsættelse af supplerende undersøgelser for i alt 2,4 mio. kr. Hensigten med